

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Methodus Clara Et Facilis Vacandi Orationi mentali Atque
Exercendi se cum fructu in præsentia Dei**

Coloniæ Agrippinæ, 1687

Methodus utendi hoc exercitio

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46004](#)

364 DE ELEVATIONE AD DEUM

neatur amare creditorem, qui ab ipso majorum recipit debiti remissionem. Ita vos eo debetis amplius amare Deum, quo plura peccata remisit. Demum quis vobis sancta perlegerit Evangelia, ipsa scatere advertet excellenissimis documentis ex rebus sensibilibus ductis: Ubi videlicet divinus Magister & Salvator noster Jesus Christus considerationes spirituales circa ea omnia, quae sub sensu cadunt, efformat. Id quod faciebat non solum, ut nos ad divinam hanc Philosophiam, quasi manuduceret; sed & ipse pro seipso per scientiam acquisitam hoc exercitio utebatur, et si modo infinitè ementiore ac divino. Quadam enim die Apostolis ipsum urgentibus ut manducaret, eo quod jam altæ in meridiem processissent horæ, atque ipse ex itinere multum fatigatus esset, ille respondit: *Ego eibum habeo manducare, quem vos nescitis. Mens cibus est, ut satisfaciam voluntatem ejus, qui misit me, ut perficiam opus ejus.*

Methodus utendi hoc exercitii.

EX iis, quæ diximus hactenus, facile est unâ ex parte intelligere excellentiam hujus exercitii, quia ipse Dei Filius eo voluit uti; ex alia vero parre illius facilitatem, quia ad illius usum nullâ opus est violentiâ aut capitis contentione, sed sufficit habere propositum ex omnibus faciendi fructum, quo concepto, corde esse debemus suaviter recollecto. Deindeque in eorum rerum, quæ occurserint, occasione formare debemus devotum aliquem conceptum, simplicem, non distortum, suavem non violentum, affecti-

*Quomodo
sit eleva-
tio cordis*

affectivum non curiosum, facilem ac quasi naturalem non à longè peritum. Conceptus hic simplex, suavis ac devotus tandem argumentum erit elevationis cordis. Atque ista est tota methodus, quam in hac sancta Philosophia tenere debemus.

Diximus primò, conceptus ex creaturarum occurso formandos esse debere *simplices*, non distortos : alioquin enim insipidi forent ac sine fructu. Atque iste defectus est quorundam qui animum intendunt, nescio quibus submissimis speculationibus sine ratione ac fundamento conceptis, qui quidem defectus cavidus plurimum erit : Hoc enim non est hac Philosophia uti sicut oportet.

Non potest autem esse difficile formare conceptus simplices ac naturales, quia cum nihil in mundo sit, quod non vel ad Deum referatur vel ei opponatur, nihil est facilius, quam animum nostrum simpliciter in Deum inclinare, ubi ea occurront, quae ad Deum referuntur ; vel concipere horrorem eorum, quae nos ab ipso avocant, in contitu eorum quae ei opponuntur. Exemplum ejus quod ad ipsum refertur, accipe :

S. Ignatius Loyola cum nocte quadam illu- *Primum*
striore cælum plenè stellarum conspicaretur : *exemplū,*
ait : *Quād sorbet mihi tellus, cūm cælum*
aspicio.

Exemplum ecce aliud illius, quod Deo ad-
versatur.

In vitis Patrum refertur, Abbatii Pambo- *Secundum*
ni aliquando cum aliis Religiosis civitatem *exemplū,*
versus iter instituenti occurrisse curiosius

*per consi-
deratio-
nem crea-
tarum.*

*Conceptus
debent esse
simplices.
ac natu-
rales.*

*Quomodo
facile
queamus
formare
consideran-
tiones spi-
rituales
circa
quam-
cumq;
rem.*

EXOR-

366 DE ELEVATIONE AD DEUM

adornatam levioris notæ mulierem. Illa visâ sanctus Abbas plorare cœpit, qui cur ploraret à Fratribus interrogatus respondit: duo esse, quæ lacrymas ei cicerent. Primum esse fœminæ istius perditionem; alterum suam et negligenter, quia, inquietabat, tam sollicitè exornare animam meam virtutibus, ut placeat Deo, non contendere, quâm ista fœmina connititur exornare corpus suum, ut hominibus placeat. Ex istis duobus exemplis videri potest, qua ratione quibusvis in occasionibus formare quis possit conceptus simplices, faciles & absque ullo prorsus artificio.

*Vitanda
conclio.*

Diximus secundò, illos esse debere *suaves, non violentos*, neq; procul petitos. Fermè etenim nunquam velle debemus objecta ista quætere extra nos, ut illorum beneficio ad Deum attrahamur, hoc enim nimium esset in varia distrahi atq; extroverti potius, quâm internâ fore vere recollectionem. Verùm satis est internam retinere dispositionem ad recipiendam instrutionem atq; inspirationem Spiritus sancti ad sanctè circa illa, quæ nobis sponte suâ occurruunt, philosophandum. Quod si post maturam ac suavem animi applicationem nulla nobis oboritur cogitatio, nullatenus violentiam nobis inferre debemus, ut aliquam volentes nolentes concipiamus. Sed satis erit, si Dei haud immemores circa aliud quodpiam aspiracionem aliquam ad ipsum eliciamus.

*Vitanda
curiositas.*

Diximus tertio, conceptus hujusmodi esse debere *affectivos non curiosos*. Id enim discriminis hanc inter Philosophiam divinam atque illam humanam intercedit: quod hæc

sco-

scopum alium non habeat, quam notitiam rerum, proindeque semper sit plena curiositatis; at illa, qua de agimus, non aliò collimat, quam ut cor sancto quodam affectu permoveat. Eapropter satis ei quandoque est notitia objecti sui generalior, quin ad minuta descendat ac particularia, quia illa satis est animo in Deum inclinando. Exempli gratia intuendo pulchrum aliquem florem vel cœli arcum, animus non insistit distinguendis coloribus aliis-
ve circumstantiis, quibus res istæ exornantur: sed satis ei est videre objectum hoc esse pulchrum: atque etiam esse opus Dei, pro quo ipse mereatur laudari atque amari.

Praxis istius exercitii.

VErum enim verò ut omnia prædicta in praxin redigamus, supposito cor esse inflammatum desiderio Dei (sine hoc enim quidquid dicuntur sumus, fructus omnis expers erit) ubi quis viderit cœlum tam pulchrum adeoque exornatum, potentiam admirabitur Creatoris: aut certè considerabit ipsum esse æternæ felicitatis nostræ locum, quò proinde affectuosè suspirabit.

2. Considerando motum illius adeò ordinatum atque uniformem, cursum solis, temperatum variationem, atque uno verbo cunctarum creaturarum egregium illum ordinem dicere poteris:

Domine Dominus noster: quam admirabile est nomen tuum in universa terra. Psal. 8.2.

Quoniam videbo cœlos tuos, opera digitorum tuorum: Lunam & stellas que in fundasti. ibidem v. 4.

Quia